

Sygn. akt VI P 146/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2015r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Brzozowska

Protokolant: sekr. sądowy Mirosława Marszałek

po rozpoznaniu w dniu 29.10.2015r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa S. O.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o ryczałty za noclegi

I. umarza postępowanie w zakresie cofniętego pozwu;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od powoda S. O. na rzecz pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI P 146/15

UZASADNIENIE

Powód S. O. pozwem skierowanym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wniósł o zasądzenie kwoty 30.278,08 zł tytułem ryczałtu za noclegi w okresie od stycznia 2012r. do 31.12.2012r.

Pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Na rozprawie w dniu 29.10.2015r. strona powodowa wniosła o zasądzenie kwoty 18.326,55 zł tytułem ryczałtu za noclegi w okresie od stycznia 2012r. do 31.12.2012r., cofając pozew w pozostałej części (k.233).

Strona pozwana wyraziła zgodę na częściowe cofnięcie pozwu (k.233).

Sąd ustalił, co następuje:

Powód S. O. zatrudniony był w pozwanej (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na podstawie umowy o pracę od dnia 20.12.2010r. do 14.03.2014r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego – transport krajowy i międzynarodowy, w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: kopia świadectwa pracy k.71)

W pozwanej spółce obowiązywał Regulamin wynagradzania. W §14 tego regulaminu wskazano, że pracownicy mogą otrzymać: 1) ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży i obuwa, 2) zwrot kosztów za podróże służbowe:

Pracownikom na stanowisku kierowcy przysługuje zwrot kosztów związanych z realizowaniem zadania przewozowego, tj. diety w wysokości: 42 euro, 45 euro, 32GB w zależności od kraju. Z czego w każdej z tych kwot wliczony został ryczałt za nocleg w wysokości 25% limitu, tj. 42 euro (dieta 31,5 euro oraz ryczałt za nocleg 10,5 euro); 45 euro (dieta 33,75 euro oraz ryczałt za nocleg 11,5 euro); 32 GB (dieta 24 GB oraz ryczałt za nocleg 8 GB). Od dnia 01.03.2013r. wysokość kosztów związanych z realizowaniem zadania przewozowego, tj. diety w wysokości 32,25 euro oraz ryczałtu za nocleg 25% limitu, tj. 10,75 euro (w przypadku podróży służbowej poza granicami kraju w razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, zgodnie z rozporządzeniem określonym w załączniku do Rozporządzenia w sprawie należności przysługujących z tytułu podróży służbowych. Ryczałt nie przysługuje za czas przejazdu)

(dowód: regulamin wynagradzania k.47-52,

aneks k.53)

Podróże służbowe powoda były rozliczane w następujący sposób:

- styczeń 2012r.:

Holandia: 12 1/6, stawka 42 euro, 511 euro, 2.176,30 zł,

Włochy: 10,5, stawka 42 euro, 441 euro, 1878,20 zł,

Niemcy: 1/2, stawka 42 euro, 21 euro, 89,40 zł,

Francja: 1,5, stawka 45 euro, 67,5 euro, 287,50 zł.

Łączna wysokość: 4.130,70 zł

- luty 2012r.:

Holandia: 12 2/3, stawka 42 euro, 532 euro, 2.214,70 zł,

Włochy: 6 5/6, stawka 42 euro, 287 euro, 1.194,80 zł,

Belgia: 1,5, stawka 45 euro, 67,50 euro, 281 zł,

Niemcy: 1 1/6, stawka 42 euro, 49 euro, 204 zł,

Łączna wysokość: 3.921,30 zł

- marzec 2012r.:

Holandia: 7 1/6, stawka 42 euro, 301 euro, 1.252,20 zł,

Włochy: 6 5/6, stawka 42 euro, 287 euro, 1.193,90 zł,

Niemcy: 1, stawka 42 euro, 42 euro, 174,70 zł.

Łączna wysokość: 2.620,80 zł.

- kwiecień 2012r.:

Holandia: 7, stawka 42 euro, 294 euro, 1.229,50 zł,

Włochy: 5,5, stawka 42 euro, 231 euro, 966 zł,

Niemcy: 4 2/3, stawka 42 euro, 196 euro, 819,70 zł,

Francja: 1 5/6, stawka 45 euro, 82,50 euro, 345 zł.

Łączna wysokość: 3.360,20 zł.

- maj 2012r.:

Holandia: 7,5, stawka 42 euro, 315 euro, 1.377,50 zł,

Włochy: 11,5, stawka 42 euro, 483 euro, 2.112,20 zł.

Łączna wysokość: 3.489,70 zł.

- czerwiec 2012r.:

Holandia: 7 1/6, stawka 42 euro, 301 euro, 1.282,70 zł,

Włochy: 13 5/6, stawka 42 euro, 581 euro, 2.475,80 zł,

Belgia: 1/2, stawka 45 euro, 22,50 euro, 95,90 zł,

Francja: 1, stawka 45 euro, 45 euro, 191,80 zł,

Łączna wysokość: 4.046,20 zł.

- lipiec 2012r.:

Niderlandy: 12,5, stawka 42 euro, 525 euro, 2.174,10 zł,

Włochy: 3, stawka 42 euro, 126 euro, 521,80 zł,

Francja: 1, stawka 45 euro, 45 euro, 186,30 zł,

Łączna wysokość: 2.882,20 zł.

- sierpień 2012r.:

Holandia: 7, stawka 42 euro, 294 euro, 1.232,40 zł,

Włochy: 9, stawka 42 euro, 378 euro, 1.584,50 zł,

Francja: 1, stawka 45 euro, 45 euro, 188,60 zł.

Łączna wysokość: 3.005,50 zł.

- wrzesień 2012r.:

Holandia: 8 1/6, stawka 42 euro, 343 euro, 1.411 zł,

Włochy: 7 2/3, stawka 42 euro, 322 euro, 1.324,60 zł,

Belgia: 2 1/3, stawka 45 euro, 105 euro, 431,90 zł,

Francja: 6 1/3, stawka 45 euro, 285 euro, 1.172,40 zł.

Łączna wysokość: 4.339,90 zł.

- październik 2012r.:

Holandia: 7 2/3, stawka 42 euro, 322 euro, 1.334,70 zł,

Włochy: 8 1/3, stawka 42 euro, 350 euro, 1.450,80 zł,

Niemcy: 2, stawka 42 euro, 84 euro, 348,20 zł,

Francja: 2, stawka 45 euro, 90 euro, 373,10 zł.

Łączna wysokość: 3.506,80 zł.

- listopad 2012r.:

Holandia: 14, stawka 42 euro, 588 euro, 2.408,90 zł,

Włochy, 8,5, stawka 42 euro, 357 euro, 1.462,60 zł,

Belgia: 1, stawka 45 euro, 184,40 zł.

Łączna wysokość: 4.055,90 zł,

- grudzień 2012r.:

- Holandia: 9 5/6, stawka 42 euro, 413 euro, 1.682,80 zł,

Włochy: 9 1/3, stawka 42 euro, 1.597,20 zł,

Francja: 1, stawka 45 euro, 183,40 zł.

Łączna wysokość: 3.434,80 zł.

(dowód: kopia rozliczeń k.54-65)

Sąd zważył, co następuje:

Postępowanie podlega umorzeniu w zakresie cofniętego pozwu; powództwo podlega oddaleniu w pozostałym zakresie.

Okoliczności faktyczne w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w toku postępowania. Treść i autentyczność dokumentów nie były kwestionowane przez strony, jak również nie budziły wątpliwości. Dokumenty te zostały więc uznane za wiarygodne w rozumieniu art.245 k.p.c. Sąd nadto wziął pod uwagę zeznania świadka E. G., przyznając im walor wiarygodności. Relacja świadka cechuje się logiką i koherencją, nie zawiera wewnętrznych sprzeczności, znajduje również potwierdzenie w dokumentach zebranych w toku postępowania. Brak jest podstaw do deprecjonowania wiarygodności i mocy dowodowej zeznań świadka. Sąd oparł się także na zeznaniach przesłuchanej za stronę pozwaną K. H., gdyż treść jej zeznań jest spójna, wewnętrznie zborna, a także logiczna i przekonująca. Zeznania K. H. pozostają w zgodzie z zeznaniami świadka E. G., a nadto konwenują z dokumentami zgromadzonymi w toku postępowania.

Powód domagał się zasądzenia kwoty 18.326,55 zł tytułem ryczałtów za noclegi w okresie od stycznia 2012r. do 31.12.2012r.

W tym zakresie należy w pierwszej kolejności mieć na względzie, iż zgodnie z art.21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o czasie pracy kierowców (t.j. Dz.U.2012.1155 ze zm.), kierowcy w podróży służbowej, przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem tego zadania służbowego, ustalane na zasadach określonych w przepisach art. 77⁵ § 3-5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

Natomiast w myśl art.77⁵§ 1 k.p. pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Stosownie do art.77²§2 k.p., minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Rozporządzenie powinno w szczególności określać wysokość diet, z uwzględnieniem czasu trwania podróży, a w przypadku podróży poza granicami kraju - walutę, w jakiej będzie ustalana dieta i limit na nocleg w poszczególnych państwach, a także warunki zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków. Z kolei w myśl art.77⁵§3 k.p., warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Zgodnie z art.77⁵§4 k.p., postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2. Natomiast stosownie do treści art.77⁵§5 k.p., w przypadku gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2.

Dla porządku zauważyć trzeba, iż w spornym okresie kwestia należności z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju unormowana była przepisami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2001r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. 2002.236.1991, ze zm.). Stosownie do §2 tego rozporządzenia, z tytułu podróży, odbywanej w terminie i w państwie określonym przez pracodawcę, pracownikowi przysługują:

- 1)diety;
- 2)zwrot kosztów:
 - a)przejazdów i dojazdów,
 - b)noclegów,
 - c)innych wydatków, określonych przez pracodawcę odpowiednio do uzasadnionych potrzeb.

W myśl §9 ust.1 rozporządzenia, za nocleg przysługuje pracownikowi zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem hotelowym, w granicach ustalonego na ten cel limitu określonego w załączniku do rozporządzenia. Zgodnie z §9 ust.2 rozporządzenia, w razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. Stosownie do treści §9 ust.3 rozporządzenia, w uzasadnionych przypadkach pracodawca może wyrazić zgodę na zwrot kosztów za nocleg w hotelu, stwierdzonych rachunkiem, w wysokości przekraczającej limit, o którym mowa w ust. 1. Natomiast zgodnie z §9 ust.4 rozporządzenia, przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg.

Przy rozstrzygnięciu sprawy niniejszej należy mieć na względzie, iż – jak wskazano – stosownie do art.77⁵§3 k.p., warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. Zgodnie z art.77⁵§4 k.p., postanowienia układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub umowy o pracę nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w

wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2.

Bezspornie pozwana spółka należy do zakresu podmiotowego pracodawców, o którym mowa w art.77⁵§3 k.p. Warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej mogły więc być uregulowane w regulaminie wynagradzania. Taka sytuacja ma miejsce w przedmiotowej sprawie. W pozwanej spółce obowiązuje Regulamin wynagradzania (k.47 i n.), w którym w §14 wskazano, iż pracownicy mogą otrzymać 1) ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży i obuwia, 2) zwrot kosztów za podróże służbowe (k.51).

Postanowienia regulaminu wynagradzania nie mogą ustalać diety za dobę podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju w wysokości niższej niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w § 2 art.77⁵§4 k.p. Oznacza to, że w regulaminie wynagradzania wskazana wysokość diety nie może być niższa niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, tj. w spornym okresie 23 zł. Konstrukcja tego przepisu wskazuje, że obejmuje on swoim zakresem wysokość diety, która nie może być ustalona w wysokości niższej niż wynikająca z przepisów rozporządzenia. Natomiast w odniesieniu do kwoty ryczałtu ograniczenia takiego nie wprowadzono. W regulaminie wynagradzania pozwana spółka mogła więc uregulować kwestię należności z tytułu podróży służbowych w sposób odmienny niż wynikający z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia z dnia 19 grudnia 2001r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju – za wyjątkiem diety, która nie mogła być niższa niż dieta w podróży służbowej na obszarze kraju określona dla sfery budżetowej. W regulaminie wynagradzania pozwany pracodawca mógł więc określić dietę z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju w wysokości nie niższej niż 23 zł (ok. 6 euro).

W przedmiotowej sprawie w treści Regulaminu wynagradzania pracodawca wskazał wysokość diety i ryczałtu za noclegi. W treści §14 ust.2 regulaminu zostało wskazane, że pracownikom na stanowisku kierowcy przysługuje zwrot kosztów związanych z realizowaniem zadania przewozowego, tj. diety w wysokości: 42 euro, 45 euro, 32 GB w zależności od kraju. Z czego w każdej z tych kwot wliczony został ryczałt za nocleg w wysokości 25% limitu, tj. 42 euro (dieta 31,5 euro oraz ryczałt za nocleg 10,5 euro); 45 euro (dieta 33,75 euro oraz ryczałt za nocleg 11,25 euro); 32 GB (dieta 24 GB oraz ryczałt za nocleg 8 GB) – k.51

Ustalone w ten sposób koszty nie są mniej korzystne niż przepisy powszechne w zakresie minimalnych kosztów żywienia - art.77⁵§4 k.p. i ryczałtu za nocleg - §9 rozporządzenia (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 września 2015r., II PK 248/14). W realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw do przyjęcia, że kwota 42 euro (i pozostałe wskazane w treści Regulaminu wynagradzania) była niższa niż przysługujące pracownikowi należności z tego tytułu na podstawie art.77⁵§4 k.p. w związku z rozporządzeniem z dnia 19 grudnia 2002r. Nie można odwoływać się w sprawie niniejszej do art.77⁵§5 k.p., bowiem jest to uprawnione dopiero wówczas, gdy regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawierają postanowień, o których mowa w art.77⁵§3 k.p., czyli kwot należności dotyczących podróży służbowych (ibidem).

Nie może budzić wątpliwości, iż powodowi były wypłacane należności z tytułu podróży służbowych – na zasadach określonych w Regulaminie wynagradzania, stosownie do art.77⁵§3 k.p.

Dlatego też, na podstawie art.77⁵§3 i 4 k.p. w zw. z §14 Regulaminu wynagradzania, Sąd oddalił powództwo.

Powód cofnął pozew w części (ponad kwotę 18.326,56 zł), na co strona pozwana wyraziła zgodę. W sprawie niniejszej brak jest podstaw do przyjęcia, by cofnięcie pozwu było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzało do obejścia przepisów prawa (art.203§4 k.p.c.) albo też naruszało słuszny interes pracowniczy powoda (art.469 k.p.c.). Z tych względów, na podstawie art.355§1 k.p.c. Sąd umorzył postępowanie w tej części.

Sąd orzekł także o kosztach zastępstwa procesowego. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu – art.98§1 k.p.c. – strona przegrywająca winna zwrócić stronie przeciwnej koszty procesu. W przedmiotowej sprawie powództwo zostało oddalone w części; w części zaś – powód cofnął pozew. Z uwagi na fakt, iż cofnięcie pozwu nie nastąpiło na skutek np. zaspokojenia roszczenia w części, uznać trzeba, iż stroną przegrywającą w tym zakresie jest strona powodowa. Oznacza to, że w przedmiotowej sprawie powód przegrał proces w całości, co sprawia, że winien zwrócić stronie przeciwnej koszty procesu w całości. Do zakresu kosztów procesu zaliczają się także koszty zastępstwa procesowego (art.98§3 k.p.c. w zw. z art.99 k.p.c.). Wysokość kosztów zastępstwa procesowego została ustalona w oparciu o §11 ust.1 pkt 2 w zw. z §6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.